

Malawin kirkon tuki

Nimikkoraportti 1-2013

Malawi

Päämäärä:

Malawin evankelis-luterilaisen kirkon (ELCM) tavoite on evankeliumin julistaminen sanoin ja teoin. Tässä tehtävässä avainasemassa ovat paikalliset seurakunnat, niiden papit, evankelistat ja vapaaehtoiset työntekijät, seurakuntien jäsenet. Päämääränä on kirkon omaehtoisuuden vahvistaminen kouluttamalla työntekijöitä ja vapaaehtoisia.

Kuvaus:

ELCM:llä on 121 000 jäsentä 28 alueella ympäri maata. Hallinnollisesti kirkko on jakaantunut yhdeksään rovastikuntaan, joita johtavat lääninrovastit. Voimakkaasti kasvavalla kirkolla on pula koulutetuista työntekijöistä. Esimerkiksi pappeja on ainoastaan 45 ja osalta heistäkin puuttuu perusteellisempi teologinen koulutus. Julistus- ja evankelioimistyössä tärkeässä roolissa ovat evankelistat, joita kirkko jatkuvasti kouluttaa. Myös vapaaehtoiset maallikot ovat aktiivisesti mukana kaikessa työssä. Polttavimpana tarpeena kirkossa nähdään evankelistojen ja pappien koulutuksen vahvistaminen. Joka vuosi on tavoitteena järjestää kolmen kuukauden evankelistojen peruskurssi tai jatkokurssi. Väliaikana opiskelijat toimivat harjoittelijoina seurakunnissa lääninrovastien ohjauksessa. Tavoitteena on, että osa evankelistakoulutuksen käyneistä voisi myöhemmin jatkaa teologisia opintoja yliopistossa Tansaniassa tai Etelä-Afrikassa.

Kirkon kasvun kannalta avainasemassa ovat erityisesti nuoret. Kirkon nuorisotyön painopisteitä ovat nuorten kapasiteetin vahvistaminen, vertaisryhmät, ihmisoikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen. Vuosittain järjestetään kaksi seminaaria tytöille ja nuorille naisille.

Toiminta:

Terveiset Lilongwesta, Malawin pääkapungista. Täällä on kevät, kuiva, tuulinen ja öisin kylmä talvi on muuttumassa lämpimämmäksi. Kuitenkin sateita saadaan vielä odottaa. Viimeiset sateet olivat huhtikuussa, seuraavat vuoden vaihteessa.

Me, Riitta ja Olavi Heino, olemme Suomen Lähetysseuran ensimmäiset työntekijät, jotka on lähetetty tänne Malawiin kirkolliseen työhön. Olemme tätä ennen toimineet paitsi kotimaassa erilaisissa tehtävissä myös 15 vuotta Malawin itäisessä naapurimaassa Tansaniassa. Olemme molemmat pappeja, Riitta myös ammatillinen opettaja, mutta suurimman osan työstämme Tansaniassa olemme tehneet kouluttaen kirkon työntekijöitä, evankelista, naistyöntekijöitä ja diakoneja.

Ehkä juuri tämän kouluttajakokemuksemme takia meidät katsottiin sopiviksi lähtemään uuteen haasteeseen tänne Malawiin.

Ensimmäinen haaste, kuten melkein aina kaikilla läheteillä on kieli. Malawin yleisin kieli on chewa englannin lisäksi. Aloitimme chewan alkeet ja kävimme 8 viikon kurssin yksityisopettajan avulla täällä Lilongwessa. Tansaniassa käyttämämme swahilinkieli oli chewan kieliopinnoissa välillä avuksi välillä haitaksi. Molemmat ovat bantukieliä, alkuperäisiä afrikkalaisia kieliä. Swahilia sävyttää vain hyvin paljon arabian vaikutus, jota Malawissa ja chewassa ei juuri näy.

Tammikuun lopusta aina huhtikuun puoleen väliin päiviamme sävytti 4 tunnin kielenopiskelu opettajan johdolla ja sitten omalla ajalla omin päin. Samalla tutustuimme pikkuhiljaa Malawin kirkon elämään täällä hiippakunnan keskustoimiston alueella.

Malawin luterilainen kirkko (ELCM) on virallisesti peustettu 1982 ja niinpä kirkko vietti 30 vuotisjuhliansa tänä vuonna, vuoden viiveellä.

Tässä kuvassa komeilemme meille juhlia varten valmistetuissa asuissamme. Vieressämme seisoo sambialainen pastori Eliphas Rugowo, joka on entinen oppilaamme Tansaniasta Mwikin raamattukoululta yli 20 vuoden takaa.

Kaksipäiväinen juhla tansseineen ja monine kuoroineen kertoi, että malawilaisten tapa juhlia ja iloita liittyy musiikkiin. Vieraita tuli Saksasta, Ruotsista, Sambiasta, Tansaniasta ja Etelä-Afrikasta. Juhlien päävieras oli Malawin varapresidentti Khumbo Hastings Kachali. Malawin kirkon historiaan liittyy se erityinen piirre, että se ei ole varsinaisesti lähetystyöntekijöiden tuoma uusi kirkko, vaan kirkko joka on syntynyt malawilaisten itsensä toimesta. Tansaniassa ja muissa Afrikan maissa työssä olleet malawilaiset halusivat myös Malawiin luterilaisen kirkon. Kirkolla ei ole koko historiansa aikana ollut kovinkaan monia lähetystyöntekijöitä. Nytkin me olemme ainoat sellaiset. Edellisten lähdöstä on viisi vuotta.

Kuitenkin kirkko pitää työntekijöidensä koulutusta ensiarvoisena työnä ja siihen tarvitaan vielä meidän työpanostamme. Siksi me olemme täällä.

Kirkolla on vain yksi hiippakunta, mutta yhdeksän rovastikuntaa, jotka ovat levittäytyneet tämän pienen mutta väkirikkaan maan jokaiseen kulmaan.

Ennen suurta juhlaa pidettiin kolmen vuoden väliajoin kokoontuva kirkolliskokous. Taloudellisista syistä tämän vuoden kokous pidettiin kahden vuoden viiveellä. Kokouksessa hiippakunnan Piispa Joseph Bvumbwe kertoi tulevaisuuden näkymistä: kasvava kirkko jakaantuu vuoden 2016 kokouksessa kolmeen hiippakuntaan.

Me emme ole päässeet vielä kovinkaan paljon tutustumaan kylillä tapahtuvaan seurakuntatyöhön, mutta ainakin Lilongwen jumalanpalvelusta sävyttää se, että suurin osa siellä kävijöistä ja jopa seitsemän kuoron laulajista on nuoria ihmisiä. Pyhäkoulussa on kymmeniä lapsia joka pyhä. Kirkolla on myös omia kouluja ja lastentarhoja. Minua, Riittaa, tietysti kiinnostaa miten näiden koulujen ja tarhojen opettajia on

koulutettu työhönsä. Ainakin pyhäkoulun opetus ja rippikoulun opetus tuntuu olevan seurakunnan vanhinten hartioilla. Seurakunnan ”vanhin” on täällä useimmiten nuori mies tai nainen.

Tässä kuvassa Lilongwen pyhäkoululaiset esittävät juhlassa riemullisen laulunsa ja siihen kuuluvan tanssin.

Pian juhlien jälkeen alkoi tapahtua ainakin meidän ja koko kirkonkin kannalta suuria edistysaskeleita, kun kirkko päätti järjestää pappiskurssin kahdessa eri osassa niin että loka-marraskuussa on ensimmäinen koulutusjakso ja sitten ensi vuonna vastaava jakso helmi-maaliskuussa. Toiveena olisi saada vihittyä pääsiäisenä 2014 ainakin 15 pappia Malawiin ja kolme Sambian kirkolle tällä koulutuksella.

Evankelistoille ja naistyöntekijöille aloitettu kurssi, jota Lähetysseura on tukenut, muuttuikin näin pappiskurssiksi. Naistyöntekijät (täällä käytetään sanaa Parish worker) ovat yleensä vapaaehtoisia, eivätkä saa työstään palkkaa.

Pieni haastattelu Lilongwen rovastikunnan naistyöntekijälle kertoo mitä naiset tässä kirkossa tarvitsevat ja haluavat.

Dorika Chilowa on 36-vuotias, kolmen lapsen äiti ja papinvaimo. Hän on toiminut rovastikunnan naistyöntekijänä kolmen vuoden ajan. Koska työ perustuu palkattomaan vapaaehtoisuuteen, sitä tehdään

vain kolmena päivänä viikossa. Työ on enimmäkseen kirkon siivoamista ja osallistumista naisten kokouksiin, joita pidetään keskiviikkoisin ja kerran kuussa koko rovastikunnassa lauantaisin.

Dorika osallistui viime vuonna ja tämän vuoden alussa kahden viikon koulutusjaksoihin, jotka oli tarkoitettu evankelistoille ja naistyöntekijöille. Heitä oli yhteensä 23, joista kahdeksan naista. Kurssit olivat Suomen Lähetysseuran rahoittamia.

Dorika ilahtui erityisesti luennoista, joissa opiskeltiin Raamattua ja evankeliointia. Juuri näitä hän haluaisi opetella lisää. Kun kysyin tietääkö Dorika tulevaisuuden koulutuksesta, hänellä oli tunne, että ainakin joksikin aikaa tie oli suljettu, koska vain miehet jatkavat opiskeluaan pappiskurssilla. ”Me naiset tarvitsemme myös opetusta kotitaloudesta ja käsitöistä voidaksemme auttaa perheen toimeentulossa, mutta pyydän, pyydän todella, että saisimme myös opiskella lisää hengellisiä asioita. Haluan oppia lisää Raamatusta, että voin sitten opettaa naisia seurakunnassa ja ehkä jonakin päivänä myös saarnata”.

Nuorella kirkolla on paljon haasteita. Kirkko tunnetaan diakonisena kirkkona, joka kasvavissa seurakunnissaan toteuttaa projekteja malariaan, ilmastomuutokseen sekä aids/hiv kysymyksiin liittyen. Kirkon ongelmana on kuitenkin koulutettujen työntekijöiden huutava pula. Koulutettuja työntekijöitä tarvitaan erityisesti nyt ruohonjuuritasolle, sinne missä ihmiset tavallisessa arjessaan elävät.

Toivomme ja rukoilemme, että meille avautuu tie tämän koulutustarpeen toteuttamiseen.

Riitta ja Olavi Heino

Syyskuussa 2013 Lilongwe Malawi

